

สำร่นำนรู้ - กฎหมาย เรื่องที่ 10 ยิงคนตาย อาจไม่ติดคุกก็ได้....จริงหรือ?

โดย นายพิษณุ ผาสุกมโน เรียบเรียง

ตามที่มีข่าวลงในหนังสือพิมพ์พาดหัวต่าง ๆ ว่า กรณีกลุ่มวัยรุ่นใช้ปืนยิงใส่ร้านเกมส์ รีมถนนสี่พระอินทร์ เขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี ทำให้คูริที่วิ่งหนีเข้าไปในร้านโดนกระสุนปืนเสียชีวิต 1 ราย ทำให้โดนข้อหาร่วมกันฆ่าผู้อื่นตายโดยเจตนาและโดยไตร่ตรองไว้ก่อน หรือ กรณีหนุ่มสระแก้วปืนโตโมโหบุรุษพยาบาลชักประวัติเมียชักช้า ชักปืน 9 มม. จ๋อยยิงหัวดับ ก่อนไปยิงสาวเจ้าของคาราโอเกะกับสาวเลิฟตายอีก 4 ศพ จะเห็นได้ว่าทั้งสองกรณิดังกล่าว ผู้กระทำความผิดต้องติดคุกหัวโตแน่ ไม่มีทางรอดจากมุ้งสายบัว(ตาราง) ไปได้ อย่างแน่นอน

แต่ก็อาจมีบางกรณีที่ผู้กระทำความผิดยิงคนตายอาจจะไม่ต้องติดคุกก็ได้ โดยพิจารณาจากโครงสร้างความรับผิดชอบของไทย ซึ่งวางหลักเกณฑ์ไว้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 2 วรรคแรก ว่า “บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้น ต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย” แปลความได้ว่า ผู้กระทำความผิดจะต้องกระทำความผิดประกอบความผิดตามที่ประมวลกฎหมายอาญานบัญญัติไว้ และไม่มีกฎหมายยกเว้นความผิดหรือยกเว้นโทษไว้ ก็จะต้องถูกลงโทษตามกฎหมายอาญา ต้องถูกติดคุกจากการกระทำนั้น (แต่หากผู้กระทำความผิดคนนั้นยิงคนตายโดยมีกฎหมายยกเว้นความผิดไว้แล้ว ก็ไม่ต้องติดคุกไง) และเมื่อพิจารณาตามข้อกฎหมายแล้ว ก็มีกรณี **กระทำโดยป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายและพอสมควรแก่เหตุ** ผู้นั้นก็ **ไม่มีความผิด** ตามประมวลกฎหมายอาญา **มาตรา 68** กล่าวคือ

“ผู้ใดจำต้องกระทำการใดเพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือของผู้อื่นให้พ้นภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นภัยอันตรายที่ใกล้จะถึง ถ้าได้กระทำพอสมควรแก่เหตุ การกระทำนั้นเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นไม่มีความผิด”

อธิบายให้เข้าใจได้ว่า

1. ต้องมีภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายที่ละเมิดต่อกฎหมาย

เป็นภัยที่เกิดขึ้นโดยผู้กระทำไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะกระทำได้ แต่หากมีอำนาจทำได้ ก็ไม่มีสิทธิป้องกัน

2. และเป็นภัยอันตรายที่ใกล้จะถึงตัว โดยภัยนั้นยังมีอยู่ไม่สิ้นสุดไป

เป็นภัยที่เกิดขึ้นโดยกระชั้นชิดและถึงขนาด ไม่มีทางอื่นที่จะขจัดปิดเป่าให้พ้นภัยไปได้ นอกจากจะต้องป้องกัน

3. ผู้ป้องกันจำต้องกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือผู้อื่นให้พ้นภัย

เป็นการลงมือกระทำความผิดแล้ว

สาระน่ารู้ - กฎหมาย เรื่องที่ 10 ยิ่งคนตาย อาจไม่ติดคุกก็ได้....จริงหรือ?

โดย นายพิษณุ พาสุมโน เรียบเรียง

4. และการกระทำความผิดกันนั้นต้องพอสมควรแก่เหตุ จึงทำให้ผู้ป้องกันไม่มีความผิด

เป็นการตอบโต้จากการกระทำความผิดให้ได้สัดส่วนกัน และใช้วิธีทางน้อยที่สุดที่ทำให้เกิดอันตรายในการป้องกันนั้น

จึงเป็นข้อยกเว้นของการกระทำความผิดฐานยิงคนตายโดยเจตนาได้ ทำให้ไม่มีความผิด ไม่ต้องติดคุก แต่ก็มีข้อยกเว้นข้ออื่นอีกเหมือนกัน หากผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลดังต่อไปนี้ ก็จะต้องป้องกัน

ไม่ได้

1. เป็นผู้ก่อให้เกิดภัยอันตราย
2. เป็นผู้สมัครใจเข้าทะเลาะวิวาท
3. เป็นผู้ที่ยินยอมให้ผู้อื่นก่อภัยแก่ตน
4. เป็นผู้ที่ยั่วยู่ให้ผู้อื่นทำอันตรายต่อตน

ลองดูกรณีตัวอย่างที่ยิงคนตายโดยไม่ติดคุก

กรณีแรก สัมฤทธิ์ถือมีดยาวพร้อมด้าม 12 นิ้ว เข้ามาในบ้านขุนเดชเพื่อจะทำร้าย ขุนเดชจึงขึ้นไปบนบ้านเพื่อหยิบอาวุธปืนลงมา จะถือว่ามีเจตนาที่จะสมัครใจทะเลาะวิวาทกับสัมฤทธิ์ไม่ได้ เพราะบ้านที่ขุนเดชอยู่นี้ถือว่าเป็นเคหสถานที่ปลอดภัยไม่ควรถูกบุคคลอื่นรุกร้าเข้ามากระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขุนเดชไม่จำเป็นต้องหลบหนีและมีสิทธิป้องกันสิทธิของตน หากขุนเดชจำต้องหนีแล้วเสรีภาพของขุนเดชก็จะถูกกระทบกระเทือน ต่อมา ขุนเดชยิงไปที่สัมฤทธิ์ 1 นัด แต่สัมฤทธิ์ก็ยังคงเดินเข้ามาหาขุนเดชอีก ขุนเดชจึงยิงอีก 2 นัด ติดต่อกันจนสัมฤทธิ์ล้มลงถึงแก่ความตาย นับว่าเป็นการพอสมควรแก่เหตุในภาวะและวิสัยเช่นนั้น ไม่มีความผิดอาญา ไม่ติดคุก (เทียบเคียงคำวินิจฉัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7940/2551)

กรณีหลัง เจ้าสัวแต่งงานกับเรยา อยู่กินกันมาหลายปี ต่อมาเรยาไปมีชู้กับสินธร ในขณะที่เรยากำลังทำชู้กับสินธรรออยู่บนเตียงในบ้านนั้น ถือว่าเป็นการเสื่อมเสียเกียรติยศของเจ้าสัวสาหัสอย่างร้ายแรง เมื่อเจ้าสัวใช้ปืนยิงภริยาและชายชู้ขณะร่วมประเวณีกัน จึงถือว่าเป็นการป้องกันเกียรติยศพอสมควรแก่เหตุ (เทียบเคียงคำวินิจฉัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 378/2479 เป็นฎีกาเก่าที่คลาสสิกมาก)

หมายเหตุ ถ้าการป้องกันพอสมควรแก่เหตุ นั้น เกิดขึ้นมาจากความสำคัญผิดอันเกิดจากความประมาท ผู้กระทำก็ต้องรับผิดชอบทางอาญาฐานฆ่าโดยประมาท ก็ต้องติดคุก